

Naturbruksalliansen er et samarbeid som er opprettet for å samle ulike nærings-, friluftsliv- og distriktsinteresser til felles/koordinert arbeid for å forbedre forvaltningen av ulvebestanden i Norge slik at den er i tråd med Stortingets vedtak og intensjoner. Samarbeidet Naturbruksalliansen består av følgende organisasjoner:

Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Sau og Geit, Norsk Skog, Norges Skogeierforbund, Glommen Skog, Folkeaksjonen Ny Rovviltpolitikk, Norsk Almenningsforbund samt NJFF i Hedmark, Oppland, Akershus og Østfold.

Innspill til rovviltnemdene i region 4 og 5 vedrørende vedtak i Fellessak 3/18: Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv i 2018 og 2019

Naturbruksalliansen viser til den foreliggende innstillingen fra sekretariatet i fellessak 3/18 Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv i 2018-2019 for rovviltnemdene i region 4 og 5. Naturbruksalliansen ønsker med dette komme med sitt syn på forslaget, som grunnlag for rovviltnemdenes behandling av saken.

Politiske føringer

Når bestanden av ulv er over bestandsmålet er det rovviltnemdene som har ansvar for at bestanden forvaltes i henhold til de lover og politiske føringer som er gjeldende. Rovviltnemdene i region 4 og 5 har derfor etter alliansens syn et særskilt ansvar for å bringe bestanden ned på et nivå som er i tråd med bestandsmålet for ulv som er fastsatt av Stortinget.

Klima- og miljøminister Ola Elvestuen har ved flere anledninger, bla. i Stortinget 4. april i år forsikret om at han vil følge opp de vedtak Stortinget har fattet om ulveforvaltningen, herunder Stortingets bestandsmål. Naturbruksalliansen finner det oppsiktsvekkende at sekretariatet for rovviltnemdene ikke tar konsekvensen av dette ved å foreslå felling av familiegrupper for neste vinters lisensjakt som bidrar til å oppfylle bestandsmålet.

Når det gjelder felling innenfor ulvesonen ble det gitt klare føringer for dette ved behandlingen av Stortingsmelding nr 21 «Ulv i Norsk natur». Naturbruksalliansen viser til følgende flertallsmerknad i Innst. 330 S (2015-2016):

«Komiteens flertall vil understreke at når bestandsmålet er nådd skal bestandsregulering iverksettes, og da primært gjennom lisensjakt. Lisensjakt gir lokalsamfunn og rettighetshavere/jegere både et ansvar og en rolle i reguleringen av bestandene som er positiv. Kravet om bestandsregulering gjelder også innenfor sona og uavhengig av at det må foreligge skadepotensial på husdyr og tamrein.

Komiteens flertall vil understreke at bestandsmål fastsatt av Stortinget er det klart overordnede vedtak.»

Sekretariatets forslag om ikke å ta ut familiegrupper av ulv når bestanden ligger langt over bestandsmålet er direkte i strid med disse klare føringene.

Videre ble det presisert ved Stortingets behandling av Prop 63 L (2016-2017) Endring i Naturmangfoldloven (felling av ulv mm) i Innst. 257L:

«Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil peke på at selv om ulv skal ha et sterkere vern i enn utenfor ulvesonen, skal det fortsatt være rom for lokal næringsutvikling, bosetting, alminnelige sosiale aktiviteter og fritids- og friluftaktiviteter innenfor ulvesonen, på samme måte som i andre distrikter.

Dette flertallet vil understreke at flertallet bak ulveforliket i Stortinget ikke ønsker at ulvesonen utvikles til et ulvereservat.»

Sekretariatets forslag, sammenholdt med Klima- og miljødepartementets behandling av klagen på fjorårets vedtak om lisensfelling av ulv, viser at det nettopp er et ulvereservat i strid med Stortingets føringer miljømyndighetene legger opp til innenfor ulvesonen.

Kvotestruktur for lisensjakt på ulv 2018

Stortinget har vedtatt et bestandsmål for ulv i Norge på 4-6 ynglinger pr. år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger, og der grenseflokker teller med en faktor på 0,5. Etter sist vinters bestandsregistreringer og etter det gjennomførte uttaket av ulv, består den norske bestanden nå av 8,5 ynglende familiegrupper av ulv, hvorav 6 er helnorske.

Fjorårets lisensfelling av 2 familiegrupper medførte ingen reduksjon i antall ynglende familiegrupper i Norge etter endt jakt. Før fjorårets vedtak i rovviltnemdene var den samlede bestanden på 7,5 ynglende familiegrupper. Dette har økt til 8,5 før inneværende års vedtak. Denne erfaringen, sammen med den kraftige veksttakten i den norske delen av ulvebestanden de siste årene tilsier at rovviltnemdene bør sikte seg inn mot den nedre grensen i målintervallet.

Naturbruksalliansen mener derfor at rovviltnemdene må vedta et uttak på 4,5 ynglende familiegrupper, der grenserevir teller med en faktor på 0,5.

I tillegg til lisensfelling av 4,5 familiegrupper mener alliansen at det må åpnes for lisesfelling av enkeltindivider av ulv innenfor ulvesonen. Streifdyr av ulv som ikke er del av etablerte revir gjør stor skade på beitedyr i beiteprioriterte områder utenfor ulvesonen. For i størst mulig grad å forebygge slik skade bør det åpnes for å felle enkeltdyr mens det fortsatt er sporsnø om vinteren. I mange kommuner i ulvesonen er det ikke registrerte ulverevir. Vi mener at rovviltnemdene kan vedta en kvote for lisensfelling av enkeltdyr i slike kommuner/ områder uten at det er vesentlig risiko for å felle ulv fra familiegrupper som skal bevares.

Juridisk og faktisk grunnlag for felling av familiegrupper i ulvesonen

Naturbruksalliansen mener at det er grunnlag for å gjøre vedtak om lisensfelling av familiegrupper av ulv innenfor ulvesonen i medhold av Naturmangfoldlovens § 18 første ledd. Alliansen har vurdert det juridiske og faktisk grunnlaget for å fatte et slikt vedtak både etter bestemmelsens bokstav b og bokstav c, og mener at dette er klart til stede. Grunnlaget for felling etter bokstav b er tilstede fordi

den samlede størrelsen på ulvebestanden medfører at det skjer store tap av beitedyr innenfor beiteprioriterte områder.

Grunnlaget for felling av familiegrupper i medhold av bestemmelsens bokstav c er tilstede fordi allmenne offentlige interesser er berørt ved at ulvebestanden virker negativt på den distriktpolitiske målsettingen om å opprettholde en spredt bosetting i de mest belastede delene av ulvesonen.

Rovviltnemdene bør legge særlig vekt på hensynet til beitenæringen i beiteprioriterte områder nær ulvesonen. Her er tapene av sau til ulv uakseptabelt høye, og bare en reduksjon i den samlede ulvebestanden kan forebygge at de høye tapstallene fortsetter.

Det bør også vektlegges at grunnlaget for utøvelsen av jakt er vesentlig forringet i de mest utsatte områdene innenfor ulvesonen. Elgbestandene går kraftig ned, og ulvens høye konsum av elg gjør det overveiende sannsynlig at dette er en viktig årsak til nedgangen.

Det bør videre legges vekt på at nedgangen i antall sauebruk, reduserte muligheter for jakt, reduserte næringsinntekter fra jakt og tilknyttede tjenester, tap av livskvalitet ved frykt for ulv samt endrede friluftsvaner og bruk av naturen i sum utgjør en belastning som svekker grunnlaget for bosetting i de mest belastede områdene i ulvesonen.

Fastsetting av fellingsområde

Rovviltnemdene bør legge vekt på prinsippet om byrdefordeling når de tar stilling til hvilke familiegrupper som eventuelt kan felles. Naturbruksalliansen har ikke gjort noen vurdering av hvilke flokker som bør tas ut, men mener at områder som har hatt stor belastning med tilstedeværelse av ulverevir over lengre tid bør prioriteres. I tillegg er det viktig at uttaket så langt det er mulig spres geografisk innenfor ulvesonen, slik at ikke alt uttak skjer i samme eller tilgrensende områder flere år på rad.

Prinsippet om differensiert forvaltning

Sekretariatet har lagt stor vekt på prinsippet om differensiert forvaltning, og sier i sin innstilling at det skal være vesentlig høyere terskel for felling innenfor ulvesonen enn utenfor. Sekretariatet hevder at dette gir en forutsigbarhet i forvaltningen noe som igjen gir økt tillit til rovviltforvaltningen. Gjennom denne argumentasjonen hevder sekretariatet at det vil virke konfliktdempende at man ikke vedtar lisensfelling av familiegrupper innenfor ulvesonen.

Naturbruksalliansen er sterkt uenig i dette resonnementet. Dersom det ikke vedtas uttak av familiegrupper når bestanden ligger langt over bestandsmålet, stikk i strid med Stortingets føringer, vil det være sterkt konfliktdrivende, og vil vekke kraftige reaksjoner fra befolkningen i de berørte områdene.

Når sekretariatet ikke åpner for felling av familiegrupper innenfor ulvesonen innebærer det at prinsippet om differensiert forvaltning er tolket absolutt og er vektlagt høyere enn det vedtatte bestandsmålet. Dette er oppsiktsvekkende når Stortinget har uttalt at «bestandsmålet er det klart overordnede vedtak» jf. flertallsmerknaden i Innst. 330 S (2015-2016) referert ovenfor.

Prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning innebærer at det skal være en høyere terskel for felling innenfor ulvesonen enn utenfor. Men det innebærer ikke at slik felling ikke kan skje. Da ulvesonen ble opprettet St. meld nr 24 (2000-2001) ble det lagt som en forutsetning at det skal kunne skje felling innenfor sonen:

«Regjeringen vil ikke akseptere etablering av revirmarkerende par eller familiegrupper av ulv utenfor forvaltningsområdet. Også innenfor det foreslåtte forvaltningsområdet vil det være aktuelt å felle revirmarkerende par og også familiegrupper av ulv dersom bestanden tåler det. Til grunn for slik felling vil ligge blant annet en vurdering av det totale konfliktpotensialet for vedkommende par eller familiegruppe av ulv i forhold til konfliktpotensialet i andre familiegrupper innenfor forvaltningsområdet.»

Stortinget har som tidligere nevnt også understreket at ulvesonen ikke skal være et reservat.

Konklusjon:

Naturbruksalliansen ber Rovviltnevdene i region 4 og 5 om å følge opp Stortingets klare føringer for ulveforvaltningen ved å vedta en kvote for lisensfelling av ulv for 2018-2019 som tar sikte på å oppfylle bestandsmålet på 4-6 ynglinger av ulv i Norge, der grenseflokker skal telle med en faktor på 0,5.

For å unngå en ytterligere vekst i bestanden bør rovviltnevdene sikte mot den nedre delen av målintervallet. Naturbruksalliansen foreslår derfor at det vedtas lisensfelling av 4,5 familiegrupper av ulv. Familiegruppene som felles bør fordeles slik at belastningen innenfor ulvesonen fordeles best mulig både i tid og geografisk. I tillegg bør det åpnes for felling av enkeltdyr innenfor ulvesonen i områder uten etablerte revir, for å forebygge skade fra streifulv på beitedyr i beiteprioriterte områder.

Naturbruksalliansen mener at det er juridisk og faktisk grunnlag for et vedtak om felling av familiegrupper ulv innenfor ulvesonen med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18 første ledd, bokstavene b og c.

Et vedtak om som ikke legger opp til felling familiegrupper av ulv vil være klart i strid med Stortingets føringer og forsikringer fra Klima- og miljøministeren om at Stortingets vedtak på dette området skal følges opp.

Med hilsen

Gunnar Gundersen
Leder
(sign)

Anne Gjerlaugsen Delphin
Sekretær
(sign)